

Manjeet Singh Dole v. Guru Nanak Dev University, Amritsar
(G. R. Majithia, J.)

ਜੀਆਰ ਮਜੀਠੀਆ ਜੇ.

ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੋਲੇ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਸਿਵਲ 'ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ 9963.

19 ਦਸੰਬਰ, 1990

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਕਲਾ. 226— ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ, ਭਾਗ II, 1986— ਆਰ. 10(j)(h) ਅਤੇ 13 read Ord ਦੇ ਨਾਲ। 11- ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ 'ਤੇ ਸਪਾਟ ਚੈਕਿੰਗ-ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਵਿਸ਼ਾ-ਮਾਹਰ ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ-ਸਿਰਫ਼ ਰਾਏ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਨਕਲ ਕੀਤੀ- 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ. ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਇਮਤਿਹਾਨ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਈ ਗਈ ਕੁਝ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਨਕਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਤੋਂ ਨਕਲ ਕਰਦਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 10(h) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਉੱਤਰ ਪਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਘੱਟ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਤੋਂ ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਵਕੀਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 10(ਐੱਚ)(ਜੇ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 11 ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੩)

226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ :--

- (a) 10 (h)(j) ਅਤੇ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ , ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪ੍ਰਗਟਡ ਆਰਡਰ (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-2) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਭਾਗ ਦੂਜਾ, 1986;
- (b) ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ , ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜੋ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ;
- (c) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀਡਿਆ ਜਾਣਾ;
- (d) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਨੁਬੰਧ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ;
- (e) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਅੱਗੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-2) ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ , ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਗਿਆਪਨ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਪੀ ਜੈਨ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ.।

ਨਿਰਣਾ

ਜੀਆਰ ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ; ਆਈਪੀਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 14658, 1989 ਦੀ 15296, 3063 ਅਤੇ 1990 ਦੀ 9963 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(2) ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 9963 ਆਫ 1990 ਤੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1989 ਨੂੰ ਲਾਇਲਪੁਰ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਜਲੰਧਰ ਸੈਂਟਰ ਨੰਬਰ 24 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਟੀਡੀਸੀ ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਫਿਜ਼ਿਕਸ-ਏ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫਲਾਇੰਗ ਸਕੂਐਡ। ਕੋਦਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ -

Manjeet Singh Dole v. Guru Nanak Dev University, Amritsar
(G. R. Majithia, J.)

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ/ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 11 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 10 (ਜੇ) (ਐਚ) ਅਤੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 13 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ। ਕੈਲੰਡਰ, ਜਿਲਦ II, 1986 ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹਰੇਕ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਾਲੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣਾ ਸੀ।

(3) ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀਆਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕੁਝ ਪੁਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੂਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 10(h)(j) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ, ਭਾਗ 2, 1986 ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 11 ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ 10(h)(j) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

- “(h) (i) ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਨਕਲ ਜਾਂ ਨਕਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼; ਜਾਂ
- (ii) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਨਕਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨਕਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼; ਜਾਂ
- (iii) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਪੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ;
- (iv) ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਮਦਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਮਦਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ। ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 10(h) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਪਾਈ ਗਈ ਕੁਝ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਨਕਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦੀ ਨਕਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੀ

ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਜਵਾਬ ਕਿਤਾਬ. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਘੱਟ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 10(h) ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਮਦਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੀ-ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਰਿਮੋਟ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਮਦਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੇ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 10(h)(j) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ 11 ਸਾਬਤ ਹੋਏ। ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਹਿਣ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਪਹੁਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ, ਖੰਡ II 1986 ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 11 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 10(h)(j) ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(4) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Manjeet Singh Dole v. Guru Nanak Dev University, Amritsar
(G. R. Majithia, J.)

ਡੋਲਮਿਨ

ਜੀਸੀ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਐਸਐਸ ਗਰੇਵਾਲ, ਜੇ. ਜੇ.

ਕਮਲ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਰ।

1990 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 7991 ।

5 ਫਰਵਰੀ, 1991

ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਨਿਯਮ, 1951 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ - ਰਿਸ਼. 7. ਭਾਗ 'C' ਦਾ 8, 10(i) ਅਤੇ (ii), 1, 7 ਅਤੇ 8 ਦਾ